

Prekenverkstedet

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

2. søndag i åpenbaringstiden – 13. januar 2019

Prekentekest: Joh 1,29 – 34

Lesetekst I: Jes 53,6 – 9

Lesetekst II: Kol 1,15 – 20

Guds lam – Guds Sønn

Vi er i åpenbaringstiden, og denne søndagens tekster er hver for seg og sammen viktige for å tegne et sant bilde av hvem Jesus var, og hva som var hans misjon.

Hver av tekstene er verd et nærstudium, og holdt sammen viser disse tekstene den nære sammenheng det er mellom Det gamle testamentet (GT) og Det nye testamentet (NT).

Døperen Johannes

I forkant av evangelieteksten har døperen Johannes en samtale med noen prester og levitter som var sendt fra Jerusalem. Johannes befant seg i Betania, på den andre siden av Jordan, så disse utsendingene hadde gått et langt stykke for å få denne samtalen. Dette tyder på at det spørsmålet som de skulle stille var svært viktig: «Hvem er du?» (Joh 1,19) Johannes sitt svar inneholder henvisning til tre skikkelser som han *ikke* er. Han er ikke Messias, han er ikke Elia og heller ikke profeten. Frustrasjonen brer seg hos utsendingene og de fortsetter med å spørre: «Hva sier du om deg selv?» I sitt svar siterer Johannes fra Jes 40,3: «*Jeg er en røst som roper i ødemarken: Gjør Herrens vei rett*» (v.23) I det videre henviser han så til en som står midt i blant dem, som de ikke kjenner. En som Johannes ikke er verdig til å løse sandalremmen for (v.26-27). Dermed kommer det en ny person inn i bildet. Denne personen er det så Johannes snakker om i det som videre er vår tekst.

Guds lam

Når Johannes neste dag ser Jesus komme gående mot seg, sier han: «Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd!» (v.29) Hva mener Johannes med uttrykket «Guds lam»? Hvorfor bruker han dette om Jesus?

Her må vi til GT.

Tre avsnitt kan hjelpe oss til å få en forståelse av hva som ligger i dette uttrykket:

- Påskelammet 2.mos.12.
- Offerlammet og syndebukken 3. mos. 16
- Herrens lidende tjener, «lik et lam som føres bort for å slaktes» Jes 53.

Historien om Påskelammet er hentet fra historien om Israelfolkets utfrielse fra slaveriet i Egypt. Blodet fra lammet som skulle slaktes i hver husstand skulle strykes på dørstolpene til huset. Dette skulle være tegnet på at dødsengelen skulle gå forbi, og folket skulle gå fri. Denne begivenhet skulle folket så minnes i all framtid når de feiret *pesach* (påske). Slik som Gud en gang i fortiden hadde utfridd Israelfolket fra slaveriet, skulle han på nytt gripe inn til frelse og utfrielse.

Offerlammet og syndebukken kjenner vi fra historien om *den store forsoningsdagen*. På den

dagen skulle det stilles fram to bukker (lam). Den ene skulle slaktes som et sonoffer for folket sine synder. Blodet fra dette dyret skulle overpresten ta med seg inn i det aller helligste i tabernaklet (senere templet). Der skulle det strykes over soningslokket til et vitnesbyrd for Gud om at det var gjort soning for folkets synder.

Den andre bukken (lammet) skulle overpresten legge hendene på og bekjenne folkets synder over. Så skulle denne bukken, som nå var bærer av alle folkets synder, føres ut i ødemarken. Den skulle bære bort folkets synder.

Også i Jesaja 53 er motivet med lammet med (v.7), men litt mer avdempet. Hovedsaken her er en person som står fram med en stedfortredende lidelse og død. Årsaken til lidelsen er folkets overtredelser og misgjerninger, med andre ord folkets synder. Han går inn i offerrollen, han ofres i stedet for folket. Han har fått betegnelsen «Herrens lidende tjener». Det som beskrives her peker fram mot det Gud en gang skal gjøre når han griper inn for å frelse folket og folkeslagene fra deres synder.

Så er vi tilbake til vår tekst. Johannes ser Jesus komme mot seg og sier: «Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd!» Så forklarer Johannes sammenhengen mellom seg selv og Jesus.

Johannes er ikke Messias, men forløperen for ham. Han som nå kommer gående mot Johannes derimot, han er Messias, som Gud gjennom GT har lovet skulle komme for å være frelser og frigjører for folket og folkeslagene.

Guds Sønn

Tekstavnippet vårt avsluttes med et personlig vitnesbyrd fra Johannes. Han har sett Ånden dale ned over Jesus, som en bekreftelse på at Jesus er den Messias som var ventet. Og dermed er konklusjonen klar: «*Han er Guds Sønn*» (v.34)

Jesus er Messias, Guds Sønn, «*og ved ham ville Gud forsone alt med seg selv, det som er på jorden, og det som er i himmelen, da han skapte fred ved hans blod på korset.*» (Kol 1,20)

*«Meg til frelse jeg intet vet Uten deg Guds Lam
Ene i din rettferdighet Skjules all min skam»*

Jonas Pettersen. Sangb.273,v.1

Odd Bjarne Skogestad

Misjonssekretær, DNI Bergen

oddbjarne@israelsmisjonen.no